T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

COVID-19 SALGIN YÖNETİMİ VE ÇALIŞMA REHBERİ

GİYİM, SÜS EŞYASI PAZARLARINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Giyim, Süs Eşyası pazarları giyim, ayakkabı, çanta, süs eşyası, oyuncak gibi ürünlerin satıldığı, kalabalığın yoğun olduğu yerlerdir. COVID-19 bulaşma riskinin yüksek olduğu giyim, süs eşyası pazarlarında riski en aza indirmek için aşağıdaki önlemlere uyulmalıdır.

Giyim, Süs Eşyası Pazarlarında Alınacak Genel Önlemler

1. Barındırdıkları risk açısından giyim, süs eşyası pazarlarında kurallara uyum düzenli olarak denetlenmelidir.
2. Pazarların tüm giriş ve çıkışları kontrol altına alınmalıdır.
3. Pazarların girişlerinde ve pazar içerisinde uygun yerlere kurallar, sosyal mesafe, maske kullanımı ve el temizliğiyle ilgili afişler asılmalıdır.
4. Pazar yerlerine girişte maske zorunlu olmalıdır. Pazar yerinde maskesiz esnaf veya müşteri bulunmamalıdır. Maskelerin doğru şekilde kullanılması (çene ve burunu kapatacak şekilde) sağlanmalıdır.
5. Pazar yerleri/alanında, sergi, tezgâh ve/veya tahtalar araları en az 3 metre olacak şekilde yerleştirilmelidir.
6. Pazar yerlerindeki kişi sayısı satıcılar ve müşteriler dâhil kapalı giyim, süs eşyası pazarlarında her 8 metrekareye 1 kişi, açık giyim, süs eşyası pazarlarında ise her 4 metrekareye 1 kişi olacak şekilde veya tezgah sayısının iki katı kadar müşteriyle sınırlandırılmalıdır. Hesaplama yapılarak pazar yerinin kapasitesi girişlere asılarak ilan edilmelidir.
7. Pazar yerine giren müşteri sayısı belirlenerek (görevlinin sayması veya turnike benzeri sistemler konulması) maksimum müşteri kapasitesine ulaşıldığında yeni müşteriler alınmamalı, sosyal mesafe (en az 1 metre) kurallarına göre bekletilmelidir.
8. Pazar yerlerinin tüm girişlerinde ve her tezgâhta el antiseptiği veya en az %70 alkol içeren kolonya bulundurulmalıdır.
9. Tezgâh olmadan yerde satış yapılmamalıdır.
10. Tezgâhtarlar sık sık el antiseptiği kullanmalıdır.
11. Tezgâh aralarındaki geçiş yerlerinde sıkışıklığa neden olacak kutu ve ambalajlar bulundurulmamalıdır.
12. Pazar tezgahlarının önünde zemine sosyal mesafenin korunmasını sağlayacak işaretler konulmalıdır.
13. Deneme kabinleri kullanılmamalıdır.
14. Kapalı pazar yerlerinin havalandırılması sağlanmalıdır. Merkezi havalandırma sistemleri bulunan kapalı giyim, süs eşyası pazarlarının havalandırması temiz hava

sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenmeli, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır. Klima ve vantilatör kullanılmamalıdır.

15. Satışlar sona erdikten sonra pazar alanının temizliği toplu yaşam alanlarında yer temizliğinde kullanılan esaslar çevresinde yapılmalıdır.
16. Pazar girişlerinde müşteriler ve esnaflar için COVID-19'dan korunma kapsamında dezenfeksiyon amacıyla herhangi bir uygulama (dezenfeksiyon tüneli, dezenfektan püskürtme, dezenfektan paspası vb.) yapılmamalıdır. Bu işlemler insan sağlığına ve çevreye zararlıdır.

Müşterilere Yönelik Önlemler

1. Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı şikayeti olan, COVID-19 tanısı alan veya COVID-19 temaslısı olan müşterilerin pazar yerine girmemeleri konusunda anonslar yapılmalıdır.
2. Pazarlara maskesiz girişlere izin verilmemelidir. Maske ağız ve burnu kapatacak şekilde takılmalı ve pazar yerinde bulunulduğu sürece çıkarılmamalıdır.
3. Müşteriler pazar yerlerinde sosyal mesafeye (en az 1 metre) uymaları konusunda uyarılmalıdır.
4. Ödemelerini tercihen temassız yöntemle yapmaları istenmelidir.

Esnafa Yönelik Önlemler

1. Giyim, süs eşyası pazarı esnafı COVID-19, sosyal mesafe, maske kullanımı ve el temizliği konusunda bilgilendirilmelidir.
2. Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı şikayeti olan, COVID-19 tanısı alan veya COVID-19 temaslısı olan esnafın pazar yerine girişine izin verilmemeli, sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.

Pazar esnafı;

1. Ağız ve burnunu kapatacak şekilde maske takmalıdır. Maske nemlendikçe ya da kirlendiğinde değiştirilmeli, dış yüzüne dokunulmamalıdır. Maske değiştirmeden önce ve sonra el antiseptiği kullanılmalıdır.
2. Tezgâh arkasında satış yaparken diğer esnafla arasındaki mesafenin en az 1 metre olmasına dikkat etmelidir.
3. COVID-19'un damlacık yolu ile bulaşmasını artıracağından bağırarak satış yapılmamalıdır.

4. Çay/kahve/su ve yemek molalarında sosyal mesafe kurallarına dikkat edilmelidir.

Lavabo ve Tuvaletler

1. Tuvalet girişlerine el hijyeni ve el yıkama ile ilgili afişler asılmalıdır.
2. Tuvalet alanlarına giriş kapıları otomatik kapı sistemine çevrilmelidir. Bu
3. imkân yoksa tuvalet alanına giriş kapılarının kolları çok sık dezenfekte edilmelidir.
4. Tuvaletlerin zeminleri, klozetler, pisuarlar, lavabolar, musluk ve batarya
5. başlıkları, kapı kolları sık sık temizlenmeli, dezenfekte edilmelidir.
6. Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.
7. Tuvalet ve lavaboların temizlik saatleri kayıt edilmelidir ve görünür şekilde asılmalıdır.
8. Tuvaletlerde eksik malzeme olmamalı, devamlı sıvı sabun, tuvalet kağıdı ve kağıt havlu bulundurulmalıdır.
9. Tuvaletlerdeki batarya ve sabunluklar mümkünse fotoselli olmalıdır.
10. Hava ile el kurutma kullanıma kapatılmalıdır. Tek kullanımlık kağıt havlular kullanılmalıdır.
11. Tuvalet temizliği yapacak personel eldiven, maske ve yüz koruyucu/gözlük kullanmalıdır.